

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De monachorum viuendi ratione, vnde cœperint, atq[ue] quos duces
habuerint. Cap. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

ad modestiam erudiuit. Nam satis in se habuit authori-
tatis ad pudorem alteri incutiendum, quippe cum & ve-
neratione dignus esset, & rerum admirabiliter gestarum glo-
ria maxime nobilitatus: quinetiam cum eum & ætate ante-
iret, & dignitate sacerdotii. Præterea quàm humanitus &
benigne hospites excipere soleat, hinc cognoscere poterim-
us. Cum iam instaret Quadragesima, ex itinere qui-
dam forte ad eum venit illis ipsis diebus in quibus unam cum
suis ieiunia peragere consueverat, & ad statutum diem cibum
degustare, cum diebus interpositis sine cibo omnino reman-
sisset. Cumque Spyridion videret hospitem valde de via fes-
sum, age, inquit, o filia, primum viri huius pedes laua, dein-
de cibum ei appone. Vbi verò respondit virgo, neque pa-
nem in edibus esse, neque polentam (superuacanea nanque
fuiisset istarum rerum apparatus propter ieiunium) Spyridi-
on cum precibus deum inuocasset, veniamque petiuisset,
dedit mandatum filiae, ut carnes suillas, quas forte in ædi-
bus habebat sale conditas, coquere. Quibus coctis, ho-
spitem facit secum accubere, deque carnibus apposis com-
edere cepit: hortatur hospitem, ut ipsum imitetur. Qui
cum illud facere recusaret, diceretque se Christianum esse, hæc
ob causam, inquit, Spyridion, minus recusare deberes. Nam
omnia munda mundis sacrae literæ pronunciant. Atque de
Spyridione hæc quidem hæctenus.

Tit. 12

*De monachorum viuendi ratione, vnde coeperint,
atque quos duces habuerint.*

CAP. XII

PER id temporis qui monasticum vitæ genus excolebāt,
cum ecclesiam maxime omnium illustrare, tum religio-
nem Christianam suis piis viuendi institutis magnopere
dilatare visi sunt. Nam talis & tam sapiens vitæ ratio ad homi-
nes à deo tanquam res planè vtilissima delata multiplicem
scientiarum cognitionem & argutam disserendi subtilitatem,
veluti rem superuacaneam, & otium, quod in præstantiori-
bus studiis ponendum est, sibi furripientem, & ad vitam re-
cte instituendam nihil afferentem adiuuanti, penitus contemnit:
solaque hæc naturali quodam & minimè curioso prudentiæ
gene-

genere docet ea, quæ vitiositatem vel omnino tollunt, vel
 vehementer diminuunt. In nullo bonorum numero ducit
 ea, quæ inter vitiositatem & virtutem media interiecta sunt
 sed his solum quæ sunt verè bona, lætatur, atque eum qui
 à malo quidem abstinet sed bonum non facit, improbum putat.
 Nam non virtutem ostentat, sed eam exercet sedulo, proq;
 nihilo ducit illam gloriam, quæ ab hominibus colligi solet.
 Animi quoque perturbationibus viriliter resistit, & neque
 naturæ cedit necessitatibus, neque corporis imbecillitati
 succumbit, sed diuinæ mentis nacta virtutem, ad omnium
 rerum opificem deum semper aciem intendit: eum noctes
 diesque sancte colere, & præcibus atque orationibus placere
 non cedit. Atque animi puritate, & piis vitæ actionibus
 deum religiose colere exorsa, expiationes aspersionesque
 & id genus alia aspernatur. Nam peccata solum habet pro in-
 quinamentis. Quinetiam casus extrinsecus inuectos euin-
 cit, & omnibus (vere dixerim) dominatur: atque neque per-
 turbatione vlla, qua vita solet implicari, neque necessitate
 à proposito depellitur, neque onerata contumeliis, discru-
 ciatur, neque incommodis affecta, se vlciscitur, neq; mor-
 bo aut inopia rerum necessariarum pressa, animo cadit: imò
 verò de his omnibus gloriatur, & per totam vitam, nihil al-
 liud meditat, quàm vt res aduersas toleranter ferat, man-
 suetudine colat, paucis contenta sit, & quantum in humana
 natura situm est, quàm proxime ad deum accedat. Præsentis
 autem vitæ bonis, tanquam in transitu vtens, neque solici-
 to rerum acquirendarum studio angitur, neque vltra quàm
 necessitas postulat, commoda præsentia prouidet, sed vi-
 tam simplicem, tenuem, & à cura harum rerum paranda-
 rum liberam & expeditam laudat, animoque sollicito expe-
 ctat beatitudinem, & ad sedem illam felicem proficisci om-
 ni tēpore parata est. Ac dum pietatem erga deum cupide
 semper confectatur, turpium verborum obscenitatem fugit,
 & ne vocem quidem ferre potest eorum, quorum facta à suo vi-
 tæ instituto aliena censet. Itèque res, quas natura postulat
 necessario, in angustum cōtrahēs, corpusq; paucis contentum
 esse cogens, tēperantia vincit libidine, iniustitiā co-
 ercet, & mēdaciū veritate: deniq; ordinis cōseruatione, mo-
 dum in oībus rebus assequit. In cōcordia aut & cōsione erga
 proximum

proximum

SOZOMENI HISTOR.

proximos tuenda adeò piè se gerit, vt vtilitatibus tum amicorum, tum peregrinorum sedulò prouideat, suas fortunas faciat egentium communes, quæ sunt singulis accommodata suppeditet, & neque lætantibus exhibeat molestiã, & dolore oppressos cõsoletur. Ad summã, omni studio & industria incūbit ad id prosequendum, quod est reuera bonũ, verbis modestis & sapiētibus sententijs eos, qui sunt nimis exquisitæ elegantia, & inanis orationis expertes instruit, & tanquam medicamentis quibusdam auditorum animos sanat, & honore ac reuerentia adhibita, verba facit. estq; à cõtentione, conuitio & ira, prorsus vacua liberaq;. Nam cum sit rationis particeps, omnem motum rationi contrarium auersatur, & perturbationes tam corporis, quàm animi omnino euincit. Hanc præclaram viuendi rationem primus, vt quidam memorant, instituit propheta Helias, & Ioannes Baptista. Philo porrò Pithagoræus tradit Hebræorum facile præstantissimos vndiq; in locũ ad lacũ Mariã in colle sitũ coactos, se pio & seuro vitæ generi dicasse. Quorũ domicilia, victus rationem, & institutionem vitæ talem perhibet, qualem nos etiam hoc tempore à monachis in Aegypto obseruatam videmus. Scribit enim eos, cum in hoc sanctum & seuerum vitæ genus primum ingrediuntur, sua bona cognatis concedere, & quò commercia cum hominibus, aut consuetudinem habere deuitent, extra muros vrbium in agris solitarijs & hortis ætatem degere: sacras ædes illis esse, quæ vocantur monasteria: in quibus ab alijs separati, sanctæ & seueræ vitæ mysteria obeunt: Deum præterea psalmis & hymnis assiduè colere, & ante solis occasum nullum gustare cibum. Nonnullos eorum toto triduo aut amplius nihil comedere: statis diebus humi cubare, à vino prorsus, & carnibus animalium, quæ sanguinem habent, abstinere. Obsonia illis esse, panem, sale, & hyfopum: potum autem aquam. Mulieres porrò cum illis viuere, quæ virgines manent ad extremam vsq; senectutem, easque propter amorē pietatis & Sapientia sua sponte vitam cœlibem excolere. Quæ dum ad hunc modũ narrat Philo, videtur eos significare Hebræos, qui sua ætate religionem quidem Christianam professi fuerāt, adhuc tamen morem Iudæorum aliquantulum in vita sequebantur,

& co-

& eorum instituta seruabant. Nam apud alios hoc genus vitæ nō reperitur. Vnde cōiicio apud Aegyptios ex eo tēpore hoc ipsum floruisse.

De magno Antonio, & sancto Paulo, illo videlicet simplici. CAP. XIII.

Memorant porrò alii persecutionum procellas, quibus religio Christiana varijs iactabatur temporibus, homines ad hoc vitæ genus suscipiendum impulisse. Nam cum fuga facta in montibus, solitudinibus, & syluis ætatem agerent, huic viuendi rationi paulatim assuefactos esse. Verùm siue Aegyptij, siue alij huius piæ vitæ auctores fuerunt, illud certe cōstat inter omnes quòd Antonius magnus ille monachus perfectis pietatis institutis, & exercitationibus ad eam rem accommodatis, hoc vitæ genus ad summum perduxit. Quem id temporis in solitudinibus Aegypti magna cum nominis & famæ celebritate vitam degentem Constantinus Imperator propter eius virtutis splēdorem sibi amicū fecit, literas honorifice scriptas ad eū misit, magnopereq; hortatus est, vti pro rebus, quarū indigeret, ad ipsum scriberet. Erat hic quidem ortus ex genere patritiorum, qui Comā (est is quidē pagus prope Heracleā apud Arcades Aegyptiis finitimos) incolebāt. Qui cū adolescētulus esset, orbis relictus, agros paternos pagi illius incolis donauit: reliquisq; facultibus diuenditis, pretium pauperibus distribuit. Nam hominis veræ sapiētiæ & pietatis studio dediti officium esse dixit, sic prouidere, vt non modò se ipse bonis exueret, verùm etiam eadem in vsus oportunos infumeret. Quin etiam cum his, qui id temporis pietatem sedulo colebant, vitam degēs, omnium virtutes studiose imitatus est. Vitam autem honestā licet initio acerbam, consuetudine tamen iucundam fore putauit. Modos disciplinæ seuerioris excogitās, magnas indies fecit in continētia progressiones: & velut de integro semper incipiens, alacritatem animi renouauit. Atque vt voluptates corporis quibusdam coercuit afflictationibus, sic voluntate diuinæ sapientiæ præceptis informata, animę perturbationibus restitit. Erat ei cibus, panis solum & sal:
potus